

Characteristics of School Administrators in the 21st Century Affecting Success in School Academic Administration Under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1

Wilawan Kruakoh¹ and Suttipong Boonphadung²

¹ Master Student of Education, Rajabhat Suan Sunandha University, Thailand

² Lecturer from the Faculty of Education, Rajabhat Suan Sunandha University, Thailand

¹Corresponding Author Email: s62561802029@ssru.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-9847-2108>

²Email.com: suttipong.bo@ssru.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0027-9358>

Received 28/10/2023

Revised 25/01/2024

Accepted 30/01/2024

Abstract

Background and Aims: Academic administration was the heart of educational institution administration, which is to provide quality education. which depends on academic work, to encourage learners to achieve the stated educational goals with the utmost efficiency. The characteristics of executives are indicators that affect good or bad actions. Therefore, executives must have good characteristics have knowledge and ability Be a good social person have internal motivation Have an attitude, and have good human relations, etc. The objectives of this research are 1. to study the characteristics of educational institution administrators in the 21st century 2) to study the level of success in school academic administration 3) to relate the characteristics of educational institution administrators in the 21st century that affect the success of the school's academic administration. 4) To study the characteristics of educational institution administrators in the 21st century that affect the success of the school's academic administration under the jurisdiction of the Bangkok Secondary Educational Service Area Office, Area 1,

Methodology: this study is a survey study. the sample group included school administrators and teachers in basic educational institutions. Under the jurisdiction of the Bangkok Secondary Educational Service Area Office, Area 1, a total of 355 students were sampled using stratified random sampling. according to the size of the educational institution. The research instrument was a questionnaire. The reliability value is 0.976 . Statistics used in data analysis include percentage, mean, and standard deviation. Pearson correlation coefficient and stepwise multiple regression analysis.

Results: (1) Overall characteristics of school administrators in the 21st century were at a high level. (2) Success in school academic administration overall at a high level. (3) Characteristics of school administrators in the 21st century that affect success in school academic administration. There is a high level of positive correlation. Statistically significant at the .01 level when considering the relationship between the characteristics of school administrators in the 21st century that affect the success of school academic administration. For each variable, it was found that there was a positive relationship with statistical significance at the .01 level. All variables had a low level of positive relationship for 1 variable, 1 variable was at a medium level, and was at a high level for 4 variables ($r = 0.364-0.810$) can jointly predict the success of the school's academic administration at 32.00 percent, written as a forecast equation as follows.

The forecast equation in raw score form is as follows:

$$Y' = 3.707 + .235X_4 + .165X_1 + .105X_5$$

The forecast equation Forecast in standard score form is as follows:

$$Z'_y = .531X_4 + .274X_1 + .235X_5$$

Conclusion: The study's findings underscore the high overall characteristics of school administrators in the 21st century and the corresponding success in school academic administration. Notably, a statistically significant positive correlation was identified between these characteristics and the achievement of academic administration success. The results emphasize the importance of these 21st-century administrator traits in predicting and contributing to the overall success of school academic administration.

Keywords: Characteristics of Educational Institution Administrators in the 21st Century; Success in Administration; Academic Administration

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

วิลารรณ เครือเกาะ¹ และ สุทธิพงศ์ บุญผดุง²

¹นักศึกษาปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

²อาจารย์ คณะครุศาสตร์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา คือ การจัดการศึกษาให้ได้คุณภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการ เพื่อส่งเสริมผู้เรียนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด คุณลักษณะของผู้บริหารเป็นตัวชี้วัดที่ส่งผลถึงการกระทำสิ่งดีหรือไม่ดี เพราะฉะนั้นผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีคุณลักษณะที่ดี มีความรู้ความสามารถ เป็นผู้มีสังคมดี มีแรงกระตุ้นภายใน มีทัศนคติและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ฯลฯ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 2) เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน 3) เพื่อความสัมพันธ์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน 4) เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ระเบียบวิธีการวิจัย: การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 รวมทั้งสิ้น 355 คน สุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น ตามขนาดสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.976 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย: (1) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก (2) ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก (3) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน เป็นรายตัวแปร พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกตัวแปร มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับต่ำ 1 ตัวแปร อยู่ในระดับปานกลาง 1 ตัวแปร และอยู่ในระดับสูง 4 ตัวแปร ($r = 0.364-0.810$) สามารถร่วมกันพยากรณ์ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ได้ร้อยละ 32.00 เขียนเป็นสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้

$$Y' = 3.707 + .235X_4 + .165X_1 + .105X_5$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z'_y = .531X_4 + .274X_1 + .235X_5$$

สรุปผล: ผลการวิจัยเน้นย้ำถึงคุณลักษณะโดยรวมในระดับสูงของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 และความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่สอดคล้องกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มีการระบุความสัมพันธ์เชิงบวกที่มีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างคุณลักษณะเหล่านี้กับความสำเร็จของความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ ผลลัพธ์ที่ได้เน้นถึงความสำคัญของคุณลักษณะของผู้บริหารแห่งศตวรรษที่ 21 ในการทำนายและมีส่วนร่วมในความสำเร็จโดยรวมของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

คำสำคัญ: คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21; ความสำเร็จในการบริหารงาน; การบริหารงานวิชาการ

บทนำ

โลกปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง สถานศึกษาจึงควรมีการเปลี่ยนแปลงบริบทต่างๆ ขององค์กรเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์และตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะสถานศึกษาเป็นแหล่งเริ่มต้นของการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุขและสามารถพึ่งตนเองได้ ดังที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่2) พ.ศ. 2545 มาตรา6 ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาจะต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้ คุณธรรมจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งคุณภาพของคนเป็นสิ่งที่สำคัญ ดังนั้นในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคน จึงเป็นเรื่องที่ความจำเป็นอย่างมาก โดยต้องจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ เพื่อให้ศักยภาพที่มีในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ (สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร. 2565) ในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพนั้น สิ่งที่เป็นปัจจัยสำคัญ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจะมีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้นำเพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถร่วมมือในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญต่อความสำเร็จในการแก้ปัญหาและเป็นบุคคลที่สำคัญในการสร้างประสิทธิผลของงานโรงเรียน ธัญญลักษณ์ ผาภูมิ (2564) กล่าวว่า ผู้บริหารมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา ผู้บริหารที่เป็นผู้นำจะส่งผลต่อการพัฒนาการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาเป็นอย่างดี มีเทคนิค วิธีการแสวงหาความรู้ มีทักษะและกระบวนการใหม่ๆที่ใช้ในบริหารและการจัดการศึกษา สามารถปรับปรุงพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพทันสมัยอยู่เสมอ ผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความรู้ ความสามารถ จะนำพาสถานศึกษาก้าวไปสู่ความสำเร็จ อาจกล่าวได้ว่า ผู้บริหารเป็นบุคคลที่มีความสำคัญยิ่งต่อการดำรงอยู่และการพัฒนาสถานศึกษา แต่ละสถานศึกษาจะมีมาตรฐานการศึกษาในทุกด้านนั้น ขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของผู้บริหารทั้งสิ้น เนื่องจากการตัดสินใจและการแก้ปัญหาของผู้บริหารจะส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าของสถานศึกษาโดยตรง ซึ่งในยุคศตวรรษใหม่หรือยุคไร

พรมแดนอาจจะเป็นโจทย์สำคัญสำหรับผู้บริหารการศึกษาที่จะต้องปรับพฤติกรรมเพื่อให้สอดคล้องกับคุณลักษณะที่สังคมต้องการตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ทางการศึกษาของคนในชาติและสามารถยกระดับศักยภาพของผู้เรียนให้เกิดทักษะการแข่งขันที่ซับซ้อนมากขึ้น ซึ่งจะเป็นแรงขับที่ท้าทายอย่างมากต่อโลกในอนาคต

สภาพปัญหาจากรายงานแผนพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ในด้านสภาพการจัดการศึกษา พบว่า ควรมีการวิจัยการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กให้มีคุณภาพเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น ควรมีนโยบายในด้านการส่งเสริม สนับสนุน สร้างนวัตกรรม จัดทำการศึกษาวิจัยเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษา บริหารจัดการสถานศึกษาตามแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการให้เกิดประสิทธิภาพ สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ครูผู้สอนสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจัดการเรียนรู้สู่การเป็นครูมืออาชีพ เป็นครูสอนดีในวัฏจักรในการจัดการเรียนรู้ และเป็นแบบอย่างที่ดีของครูดี มีคุณธรรมจริยธรรมให้แก่เด็กเยาวชนและสังคม ดังนั้น จะเห็นได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและกระบวนการจัดการเรียนรู้อยู่ยังเป็นปัญหาสำคัญในการบริหารงานของสถานศึกษา งานบริหารการศึกษานับว่าเป็นหัวใจหลักของสถานศึกษา ในการบริหารงานของสถานศึกษาอยู่ที่การบริหารงานวิชาการ เพราะการที่จะดูว่าสถานศึกษาใดมีมาตรฐาน มักจะยึดถืองานวิชาการเป็นสำคัญ งานวิชาการจะสัมฤทธิ์ผลได้นั้นขึ้นอยู่กับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่จะต้องใช้ความรู้และความสามารถในการบริหารงานวิชาการให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1, 2566)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จึงสนใจที่จะศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เพื่อนำผลของการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

3. เพื่อความสัมพันธ์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

4. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

การทบทวนวรรณกรรม

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ลักษณะที่แสดงออกถึงพฤติกรรมที่พึงปฏิบัติหรือสิ่งที่ควรกระทำของผู้บริหารสถานศึกษา คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ คุณลักษณะด้านความรู้ทางวิชาการ คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม คุณลักษณะด้านความสามารถในการบริหาร พัชราภรณ์ ส่องศรี (2555) สอดคล้องกับสุนทร แดนดี (2556) ที่กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ลักษณะเฉพาะที่ต้องการให้เกิดกับบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่ปรารถนา ซึ่งในลักษณะนี้ทำให้เกิดการ เปลี่ยนแปลง พฤติกรรมด้านต่าง ๆ ได้ เช่น ความสามารถทางสติปัญญา ความรู้สึนึกคิดทางจิตใจ ด้านอารมณ์ และด้านคุณธรรม มานิตย์ สิทธิโสภาสกุล (2549) กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้บริหาร หมายถึง สิ่งที่ดีในตัวผู้บริหารที่เกิดจากความรู้และความสามารถปลูกฝังได้เกี่ยวกับภาวะผู้นำ ความสามารถทางด้านภาษา การมีมนุษยสัมพันธ์ ความสามารถในการประสานสัมพันธ์ การมีวิสัยทัศน์ และการมีคุณธรรมจริยธรรม บังอร จงสมจิตต์ (2551) กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้บริหาร หมายถึง คุณลักษณะประจำตัวของผู้บริหารที่แสดงออกมาและมีอิทธิพลทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความศรัทธาเชื่อถือ พร้อมทั้งจะปฏิบัติตามหรือให้ความร่วมมือปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ ตรีภักดิ์ บินด่วน (2556) กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้บริหาร หมายถึง สิ่งที่ดีที่มีในตัวผู้บริหาร ความสามารถหรือคุณสมบัติ ลักษณะที่สังเกตได้ประจำตัว สามารถบ่งบอกถึงความดีของผู้บริหารที่สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

จากการสังเคราะห์ พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จะต้องมีความเข้มแข็ง มีแรงปรารถนาในการโน้มน้าวผู้อื่น มีความซื่อสัตย์และคุณธรรม มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสามารถทางสติปัญญา และความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ มีความชอบเป็นผู้นำ/ มีภาวะผู้นำ ความเป็นมิตรกับผู้อื่น/มนุษยสัมพันธ์ มีบุคลิกภาพดี มีการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้/การสร้างเครือข่ายชุมชน มีความชัดเจนในเป้าหมาย และต้องมีแรงขับ มีแรงปรารถนาในการโน้มน้าวผู้อื่น มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความซื่อสัตย์และคุณธรรม มีความสามารถทางสติปัญญา ความสามารถในการตัดสินใจ 6) ความมั่นคงในอารมณ์และควบคุมตนเอง และ 7) มีความรู้และทักษะในการทำงาน (ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และ นักรบ หมี่แสน, 2561); (สิริพร ราศี, 2564); สุนทร โคตรบรรเทา, 2560); จตุพร ชาขุนทด, 2564); (กุลจิรา รักชนคร, 2563); (กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์ จักรภรณ์ โปตาพล และวิไลพรรณ เสรีวัฒน์,

2556); ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี, 2561); (ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ และ นักรบ หมี่แสน, 2561) และ (ณิรดา เวชญาลักษณ์, 2560)

การบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการซึ่งถือว่าเป็นหัวใจหลักสำคัญของการบริหารการศึกษาหรือการบริหารสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จหรือบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา มีหลักสูตรเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของงานวิชาการที่ใช้กำกับการจัดระบบการทำงานของสถานศึกษา และใช้กำกับกระบวนการดำเนินงานในส่วนต่างๆ ของสถานศึกษาให้ตอบสนองและสนับสนุนการทางานวิชาการของโรงเรียน คือ ให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพให้ได้คนที่ดีเป็นคนที่สมบูรณ์งานวิชาการจึงได้กลายเป็นงานที่เป็นศูนย์กลางของสถานศึกษาครอบคลุมสถานศึกษาทั้งระบบทั้งสถานศึกษาดังนั้น สถานศึกษาใดที่งานวิชาการก้าวหน้าสถานศึกษานั้นมักจะมีชื่อเสียงเป็นที่นิยม เป็นที่ยอมรับ ผลงานที่เป็นสภาพสุดยอดทางวิชาการที่แท้จริงของสถานศึกษา คือ การเป็นสถานศึกษาที่เต็มไปด้วยบรรยากาศของการเรียนรู้เต็มไปด้วยโอกาสในการเรียนรู้และพัฒนาของเด็ก ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการว่าหากมองในด้านกระบวนการดำเนินงาน หมายถึง กระบวนการการบริหารกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอน ตั้งแต่การกำหนดนโยบายทางการศึกษา การวางแผน การปรับปรุงและการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน เมื่อมองการบริหารงานวิชาการในด้านของสถานศึกษา งานที่อยู่ในขอบข่ายของการบริหารวิชาการ ได้แก่ งานการควบคุมดูแลหลักสูตรสถานศึกษา การจัดบรรยากาศของห้องเรียน การจัดครูเข้าสอน การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน เครื่องมือสำหรับใช้ในการสอน การจัดหาหนังสือเรียน คู่มือครู การพัฒนาบุคลากร การนิเทศติดตาม การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ การวัดและประเมินผลการจัดการศึกษา การวิจัย การประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สอดคล้องกับกมล ภู่งาม (2555) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารงานวิชาการหมายถึง การบริหารงานด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจของสถานศึกษา

จากความหมายของการบริหารงานวิชาการที่มีผู้ให้ความหมายไว้นั้นสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการหมายถึง การดำเนินกิจกรรมทางการศึกษาทุกชนิดในสถานศึกษาเพื่อปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีมีคุณภาพและมาตรฐานสูงสุดเกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน เป้าหมายของสถานศึกษาและให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

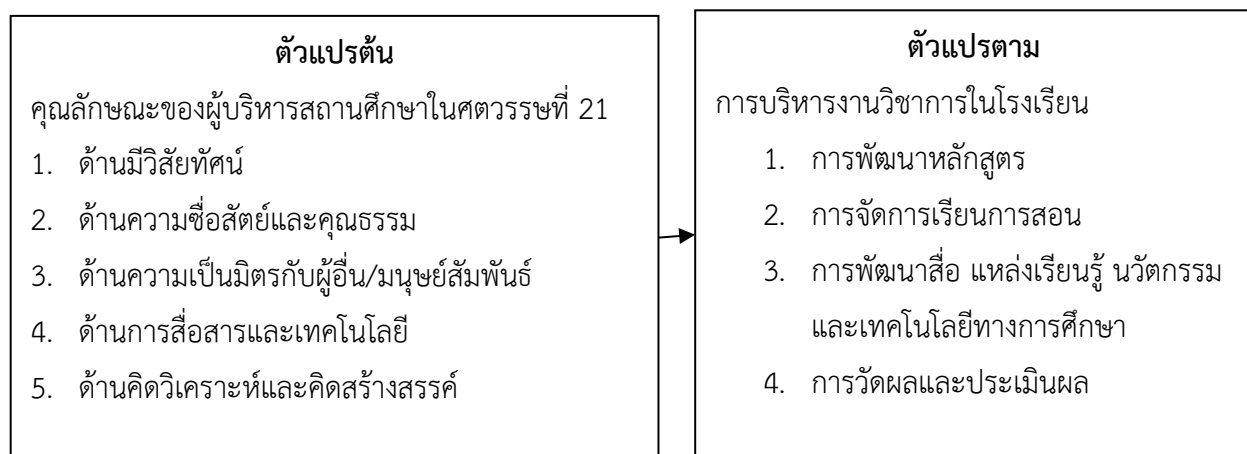
ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการถือว่าเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาไม่ว่าสถานศึกษาประเภทใด คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา พิจารณาได้จากผลงานทางด้านวิชาการ เนื่องจากงานบริหารวิชาการมีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษาและการจัดการเรียน

การสอนซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษาและเกี่ยวข้อง กับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา ซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องโดยตรงหรือทางอ้อมอยู่ที่ลักษณะของงานนั้น สอดคล้องกับสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร (2565) นำเสนอความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของโรงเรียน มีขอบข่ายกว้างขวาง ผู้บริหารโรงเรียนต้องกระจายอำนาจการบริหารงานวิชาการอย่างชัดเจน มีการวางแผนการทำงานที่เป็นระบบต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ สามารถดำเนินงานปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีคุณภาพสูงสุด โดยมุ่งผลให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีคุณธรรมจริยธรรม มีความขยันมานะพากเพียร มีความรอบรู้ และทักษะตามศักยภาพของแต่ละบุคคล และมีความเป็นพลเมืองดีในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

จากความสำคัญของการบริหารงานวิชาการข้างต้นนั้นสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ ถือเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่บ่งบอกถึงมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา เป็นเครื่องบ่งชี้ความเจริญก้าวหน้าของสถานศึกษา ซึ่งบ่งบอกถึงประสิทธิภาพการจัดการศึกษาแก่ผู้เรียนทั้งเชิงคุณภาพและปริมาณทั้งเป็นงานที่เกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับในสถานศึกษาโดยตรง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษากรอบแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยศึกษาจากแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกรอบแนวคิด ดังภาพ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 4,622 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1, 10 มิถุนายน 2566. เว็บไซต์)

2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางเครซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้จำนวน 355 คน สุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น ตามสัดส่วน ขนาดของสถานศึกษา

2. เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบลิเคิร์ต จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอน ดังนี้

- 1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
- 2) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
- 3) ศึกษารูปแบบและวิธีสร้างแบบสอบถามจากวิธีการสร้างแบบสอบถามตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert)
- 4) สร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

5) ปรับปรุงแบบสอบถามตามอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะ แล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) พร้อมนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์ เพื่อพิจารณาความตรงเชิงโครงสร้าง ตลอดจนความชัดเจนของข้อความ และความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้ตามที่นิยามไว้

6) นำผลการพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00

7) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Tryout) กับผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูผู้สอน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ปีการศึกษา 2566 นำข้อมูลจากการทดลองใช้ไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด. 2556) จากแบบสอบถามที่ทดลองใช้ ได้ค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับเท่ากับ 0.976

นำแบบสอบถามมาปรับปรุงให้เสร็จสมบูรณ์ แล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบพิจารณาจัดพิมพ์ และนำไปใช้เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง และเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 355 คน โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

1. ติดต่อประสานงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ขอหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ถึงผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการสถานศึกษา แล้วนัดวันเก็บข้อมูล โดยนำแบบสอบถามไปให้ด้วยตนเอง

2. เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 355 ฉบับ

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ พร้อมนำแบบสอบถาม มาทำการลงรหัสเพื่อนำไปประเมินผลของข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมได้ ผู้วิจัยมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่รับคืนมาทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

2.1 วิเคราะห์ในส่วนข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2.2 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยใช้การหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.3 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

โดยให้น้ำหนักคะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2556)

น้ำหนักคะแนน	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณลักษณะผู้บริหาร/ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ
5	4.51 - 5.00	มากที่สุด
4	3.51 - 4.50	มาก
3	2.51 - 3.50	ปานกลาง
2	1.51 - 2.50	น้อย
1	1.00 - 1.50	น้อยที่สุด

2.4 ทดสอบความสัมพันธ์ของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearsons Product Moment Correlation Coefficient) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ .05

เกณฑ์การแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

หมายถึง

≤ 0.02 ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับต่ำมาก

0.21-0.40 ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับต่ำ

0.41-0.60 ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับปานกลาง

0.61-0.80 ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง

≥ 0.81 ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูงมาก

2.5 วิเคราะห์ข้อมูลอิทธิพลของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยใช้สถิติการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 รายละเอียดมีดังนี้

1. การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม เป็นรายด้านและรายข้อ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมเป็นรายด้าน

คุณลักษณะ	คุณลักษณะผู้บริหาร(n=355)		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านมีวิสัยทัศน์	4.48	0.46	มาก
ด้านความซื่อสัตย์และคุณธรรม	4.08	0.60	มาก
ด้านความเป็นมิตรกับผู้อื่น/มนุษยสัมพันธ์	4.26	0.69	มาก
ด้านการสื่อสารและเทคโนโลยี	4.33	0.62	มาก
ด้านคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์	4.20	0.66	มาก
โดยรวม	4.27	0.57	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$; S.D. = 0.57) เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านมีวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.48$; S.D. = 0.46) ด้านการสื่อสารและเทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.33$; S.D. = 0.62) ด้านความเป็นมิตรกับผู้อื่น/มนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.26$; S.D. = 0.69) ด้านคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.20$; S.D. = 0.66) และด้านความ ซื่อสัตย์และคุณธรรม ($\bar{X} = 4.08$; S.D. = 0.60)

2. วิเคราะห์ระดับความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลรายละเอียดปรากฏในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยรวม เป็นรายด้าน

รายการประเมิน	ระดับความสำเร็จ (n=355)		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านการพัฒนาหลักสูตร	4.32	0.42	มาก
ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.44	0.33	มาก
ด้านการพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.51	0.32	มากที่สุด
ด้านการวัดผลและประเมินผล	4.43	0.32	มาก
โดยรวม	4.43	0.28	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$; S.D.=0.28) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.51$; S.D.= 0.32) ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.44$; S.D.=0.33) ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 4.43$; S.D.=0.32) และด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 4.32$; S.D.=0.42)

3. วิเคราะห์เกี่ยวกับความสัมพันธ์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X	Y	ระดับความสัมพันธ์
X ₁	1.000	.856**	.374**	.638**	.485**	.818**	.810**	สูง
X ₂		1.000	.333**	.598**	.405**	.770**	.779**	สูง
X ₃			1.000	.465**	.490**	.693**	.364**	ต่ำ
X ₄				1.000	.506**	.837**	.599**	ปานกลาง
X ₅					1.000	.777**	.615**	สูง
X						1.000	.791**	สูง

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 (X) ที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน (Y) มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง ($r_{XY}=0.791$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 (X) ที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน (Y) เป็นรายตัวแปร พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกตัวแปร มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับต่ำ 1 ตัวแปร อยู่ในระดับปานกลาง 1 ตัวแปร และอยู่ในระดับสูง 4 ตัวแปร ($r = 0.364-0.810$)

4. วิเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน วิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression analysis) ซึ่งผลการวิเคราะห์ปรากฏตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	Adj R ²	SEE	F	P-value
ด้านการสื่อสารและเทคโนโลยี (X ₄)	.525	.275	.273	.233	134.01	.000
ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X ₁)	.550	.303	.299	.229	76.50	.000
ด้านจิตวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ (X ₅)	.565	.320	.314	.227	54.93	.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ที่นำมาวิเคราะห์ จำนวน 5 ด้าน พบว่า มีจำนวน 3 ด้าน สามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ได้ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านการสื่อสารและเทคโนโลยี (X₄) ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X₁) และด้านจิตวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ (X₅)

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน เพื่อค้นหาตัวแปรที่สามารถพยากรณ์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

ตัวแปรพยากรณ์	คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21				
	B	SE _b	β	t	p-value
(Constant)	3.707	.120		30.940**	.000
ด้านการสื่อสารและเทคโนโลยี (X ₄)	.235	.040	.531	5.954**	.000
ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X ₁)	.165	.040	.274	4.148**	.000
ด้านจิตวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ (X ₅)	.105	.036	.235	2.921**	.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 5 พบว่า ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ ด้านการสื่อสารและเทคโนโลยี (X₄) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ .531 ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X₁) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ .274 และด้านจิตวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ (X₅) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ .235 ซึ่งตัวแปรทั้ง 3 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ได้ร้อยละ 32.00 เขียนเป็นสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้

$$Y' = 3.707 + .235X_4 + .165X_1 + .105X_5$$

สมการพยากรณ์วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z'_y = .531X_4 + .274X_1 + .235X_5$$

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 พอสรุปได้ดังนี้

1. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$; S.D. = 0.57) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านมิวสิคทัศน์ ($\bar{X} = 4.48$; S.D. = 0.46) ด้านการสื่อสารและเทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.33$; S.D. = 0.62) ด้านความเป็นมิตรกับผู้อื่น/มนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.26$; S.D. = 0.69) ด้านจิตวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.20$; S.D. = 0.66) และด้านความซื่อสัตย์และคุณธรรม ($\bar{X} = 4.08$; S.D. = 0.60)

2. ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$; S.D. = 0.28) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.51$; S.D. = 0.32) ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.44$; S.D. = 0.33) ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 4.43$; S.D. = 0.32) และด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 4.32$; S.D. = 0.42)

3. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 (X) ที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน (Y) มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง ($r_{XY} = 0.791$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 (X) ที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน (Y) เป็นรายตัวแปร พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกตัวแปร มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับต่ำ 1 ตัวแปร อยู่ในระดับปานกลาง 1 ตัวแปร และอยู่ในระดับสูง 4 ตัวแปร ($r = 0.364-0.810$) เรียงลำดับจากด้านที่มีความสัมพันธ์สูงไปหาต่ำ ได้แก่ ด้านการมิวสิคทัศน์ (X_1) มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงมาก ($r_{X_1Y} = .810$) ด้านความซื่อสัตย์และคุณธรรม (X_2) มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ($r_{X_2Y} = .779$) ด้านจิตวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ (X_5) มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ($r_{X_5Y} = .615$) ด้านการสื่อสารและเทคโนโลยี (X_4) มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{X_4Y} = .559$) และด้านความเป็นมิตรกับผู้อื่น/มนุษยสัมพันธ์ (X_3) มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ ($r_{X_3Y} = .779$)

4. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ที่นำมาวิเคราะห์ จำนวน 5 ด้าน พบว่า มีจำนวน 3 ด้าน สามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ได้ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านการสื่อสารและเทคโนโลยี (X_4) ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1) และด้านคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ (X_5)

5. ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ ด้านการสื่อสารและเทคโนโลยี (X_4) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ .531 ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ .274 และด้านคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ (X_5) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ .235 ซึ่งตัวแปรทั้ง 3 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ได้ร้อยละ 32.00 เขียนเป็นสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้

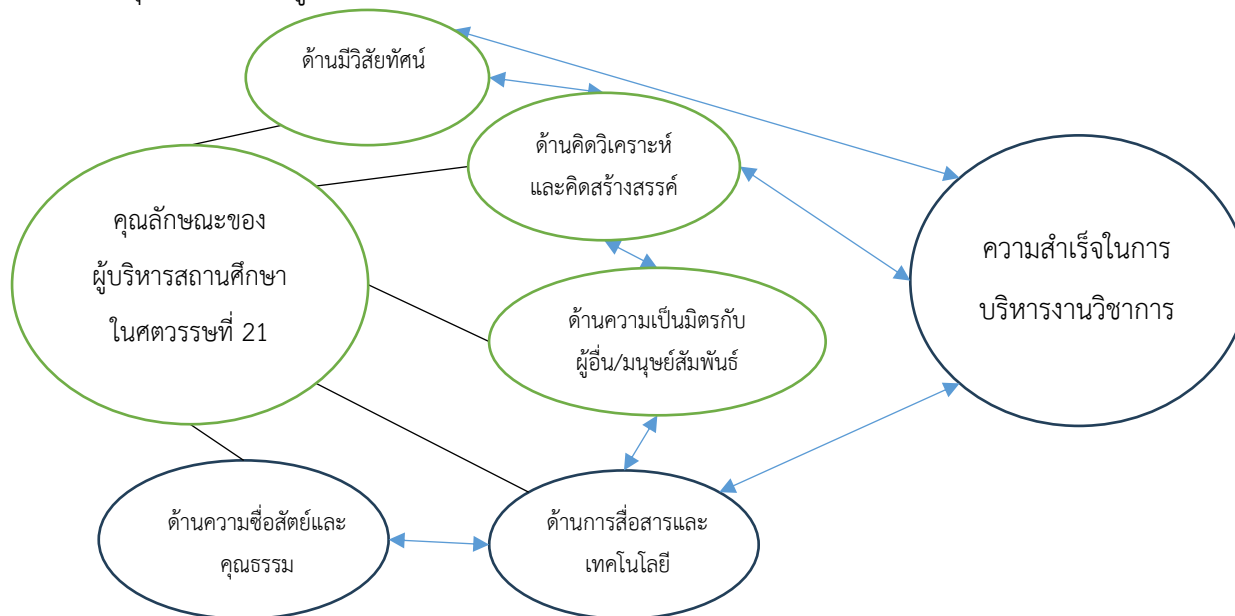
สมการพยากรณ์วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้

$$Y' = 3.707 + .235X_4 + .165X_1 + .105X_5$$

สมการพยากรณ์วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z'_y = .531X_4 + .274X_1 + .235X_5$$

สรุปผลเป็นแผนภูมิ ดังนี้

แผนภาพที่ 2 แผนภูมิสรุปผลการวิจัย

การอภิปรายผล

จากการศึกษา คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผู้วิจัยได้พบข้อประเด็นที่น่าสนใจและควรนำมาอภิปราย และนำเสนอต่อไปนี้

1. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีวิธีการสร้างความมุ่งมั่นให้กับบุคลากรเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จของสถานศึกษา ผู้บริหารมีกระบวนการบริหารจัดการความรู้ ความคิดเห็นให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน สามารถแนะนำหรือชี้แนะให้ผู้อื่นปฏิบัติอย่างโดดเด่น สามารถบริหารโครงการ กิจกรรมและทรัพยากรต่าง ๆ ได้สอดคล้องกับแผนที่วางไว้ สอดคล้องกับแนวคิดของ สุนทร โคตรบรรเทา (2560) กล่าวถึง ความสำคัญของวิสัยทัศน์ ว่า ช่วยกำหนดทิศทางที่จะดำเนินชีวิตหรือกิจกรรมองค์กร โดยมีจุดหมายปลายทาง ช่วยให้สมาชิกทุกคนรู้ว่า แต่ละคนมีความสำคัญต่อการมุ่งไปสู่จุดหมายปลายทางและรู้ว่าทำอะไร (What) ทำไมต้องทำ (Why) ทำอย่างไร (How) และทำเมื่อใด (When) ช่วยกระตุ้นให้สมาชิกทุกคนมีความรู้สึกน่าสนใจมีความผูกพัน มุ่งมั่นปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ ทำท่ายุติเกิดความหมายในชีวิตการทำงาน มีการทำงานและมีชีวิตอยู่อย่างมีเป้าหมาย ด้วยความภูมิใจ และทุ่มเทเพื่อคุณภาพของผลงานที่ปฏิบัติ และช่วยกำหนดมาตรฐานของชีวิตองค์กร และสังคมที่แสดงถึงการมีชีวิตที่มีคุณภาพ องค์กรที่มีคุณภาพ และสังคมที่เจริญก้าวหน้ามีความเป็นเลิศในทุกด้าน และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ ไพฑูรย์ สีนารัตน์ และ นักรบ หมีแสน (2561) อธิบายถึงคุณลักษณะและพฤติกรรมของภาวะ ผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ว่า ต้องมีความสามารถในการกำหนดเป้าหมาย สาระตามเป้าหมายและวิธีการตามเป้าหมายและสาระนั้น ต้องเก่ง รอบรู้ มีวิธีการพร้อมกันไป ไม่ใช่ชำนาญเฉพาะ วิธีการบริหารแต่ขาดความรู้ในทิศทางหรือวิสัยทัศน์ มีคุณลักษณะที่สำคัญ ได้แก่ การสร้างวิสัยทัศน์ (Formulating) การเผยแพร่วิสัยทัศน์ (Articulating) การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ (Implementing) และการเป็นแบบอย่างที่ดี (Role Model) สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิษญา ดานิล (2558) ที่พบว่า ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับัญญลักษณ์ ผาภูมิ (2564) ที่พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ร้อยเอ็ดเขต 1 โดยรวมมีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของคณินันท์ กิจวิธิ (2560) ที่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน

2. ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการพัฒนาหลักสูตร

3. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 (X) ที่มีผลต่อความสำเร็จในการ

บริหารงานวิชาการของโรงเรียน เป็นรายตัวแปร พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกตัวแปร มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับต่ำ 1 ตัวแปร อยู่ในระดับปานกลาง 1 ตัวแปร และอยู่ในระดับสูง 4 ตัวแปร ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านความซื่อสัตย์และคุณธรรม ด้านคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ ด้านการสื่อสารและเทคโนโลยี และด้านความเป็นมิตรกับผู้อื่น/มนุษย์สัมพันธ์

4. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ที่นำมาวิเคราะห์ จำนวน 5 ด้าน พบว่า มีจำนวน 3 ด้าน สามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ได้ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านการสื่อสารและเทคโนโลยี ด้านการมีวิสัยทัศน์ และด้านคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์

5. ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ ด้านการสื่อสารและเทคโนโลยี โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ ด้านการมีวิสัยทัศน์ และด้านคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ (X_5) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ ซึ่งตัวแปรทั้ง 3 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ ด้านการสื่อสารและเทคโนโลยี ด้านการมีวิสัยทัศน์ และด้านคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ ซึ่งตัวแปรทั้ง 3 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการสำรวจ และพัฒนาคุณลักษณะของตนเองเพื่อเพิ่มประสิทธิผลและประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้สูงขึ้นกว่าที่เป็นอยู่

1.2 ผู้บริหารควรพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการสื่อสารและเทคโนโลยี ในการบริหารงานวิชาการ เพื่อพัฒนาความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนให้สูงขึ้น กว่าที่เป็นอยู่

1.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรกำหนดนโยบายให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการใช้การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานและใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครู โดยอาจจะจัดให้มีการอบรม สัมมนา จัดทำแอปพลิเคชัน ในการเรียนรู้เรื่องการสื่อสารและทักษะการใช้เทคโนโลยี เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในลักษณะอื่น ๆ หรือศึกษาถึง การพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในรูปแบบต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาในบริบทอื่น ๆ

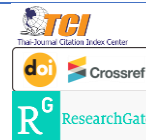

2.2 ควรศึกษาคูณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จากการรับรู้หรือมุมมองของบุคคลหลาย ๆ ฝ่าย เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองของนักเรียน และนักเรียน เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กมล ภูประเสริฐ. (2555). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : เสริมสินพรเพรสซิสเต็ม.
- กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์, จักรกฤษณ์ โปตาพล และวิไลพรรณ เสรีวัฒน์. (2556). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์*. ขอนแก่น: คลังนานาวิทยา.
- กุลจิรา รักชนคร. (2563). คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. *Journal of Modern Learning Development*. 5(3), 328-344.
- คณินนิตย์ กิจจิวิ (2560). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- จตุพร ชานุท (2564). คุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์: มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี. (2561). *ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารองค์การ : แนวคิด ทฤษฎีและกรณีศึกษา*. กรุงเทพฯ : ปัญญาชน.
- ณิรดา เวชญาลักษณ์ (2560). *ภาวะผู้นำทางการบริหาร*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ตริภคิต บินทวน. (2556). *ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงาน จัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนกับ คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตมรกดอันดามัน จังหวัดกระบี่*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา : มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
- ธัญญลักษณ์ ผาภูมิ. (2564). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษา ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บงอร จงสมจิตต์ (2551). คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับการจัดการความรู้ของสถานศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

- พัชรารณ ส่องศรี.(2555). *คุณลักษณะที่เป็นจริงกับคุณลักษณะที่คาดหวังของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 4. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.มหาสารคาม: มหาวิทยาลัย มหาสารคาม*
- พิชญา ดานิล. (2558). *ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารคณะศิลปศึกษาและ ห้องเรียนเครือข่ายสถาบัน บัณฑิตพัฒนศิลป์. An Online Journal of Education, 10(1), 240–248. Retrieved from <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/OJED/article/view/40490>.*
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ และ นักรบ หมี่แสน. (2561). *ความเป็นผู้นำทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- มานิตย์ สิทธิโสภาสกุล. (2549). *ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารกับการบริหารโดยใช้โรงเรียน เป็นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองเขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาการ บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์*
- สำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร. (2565). *สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของข้าราชการครู โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: สำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร.*
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1, (2566). *ข้อมูลสารสนเทศ. Retrieved on 10 August 2023 from: <https://eoffice.sesao1.go.th/info/school-group>.*
- สิริพร ราสี. (2564). *คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต: วิทยาลัยนครราชสีมา.*
- สุนทร โคตรบรรเทา (2560). *ภาวะผู้นำในองค์กรสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : ปัญญาชน.*
- สุนทร แดนดี. (2556). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 19. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย*
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.*

